

Διαφυλάσσοντας τις Συντροφικές Εφηβικές Σχέσεις (ΔΣΕΣ): Σύνδεση του πλαισίου και των κινδύνων που υπάρχουν εντός και εκτός διαδικτύου

Ενημερωτικό έγγραφο 2: Συχνότητα και αντίκτυπος εμπειριών διαπροσωπικής βίας και κακοποίησης στις σχέσεις των νέων

Χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ο στόχος του **Ενημερωτικού Εγγράφου 2** είναι να εξετάσει τα ευρήματα της έρευνας του ΔΣΕΣ σχετικά με τα περιστατικά και τον αντίκτυπο εμπειριών διαπροσωπικής βίας και κακοποίησης (ΔΒΚ) στις συντροφικές σχέσεις των νέων, συμπεριλαμβανομένης και της αποστολής και αποδοχής εικόνων με σεξουαλικό περιεχόμενο, σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες: Βουλγαρία, Κύπρος, Αγγλία, Ιταλία και Νορβηγία. Τα βασικά ευρήματα είναι:

- Ανάμεσα στις μισές και τα δύο τρίτα των νέων γυναικών ηλικίας από 14 έως 17 ετών και ανάμεσα στο ένα τρίτο και τα δύο τρίτα των νέων αντρών από τις πέντε χώρες ανέφεραν ότι έχουν βιώσει ΔΒΚ.
- Η πλειονότητα των νέων γυναικών ανέφερε ότι υπήρξε αρνητικός αντίκτυπος από τις εμπειρίες ΔΒΚ ενώ η πλειονότητα των νέων αντρών ανέφερε θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο.
- Σε όλες τις χώρες, οι νέοι άνθρωποι που ανέφεραν ότι είχαν βιώσει ΔΒΚ στις σχέσεις τους είχαν τουλάχιστον διπλάσια πιθανότητα να έχουν στείλει κάποιο σεξουαλικό μήνυμα ή εικόνα σε σχέση με εκείνους που δεν είχαν πέσει θύματα ΔΒΚ.

Η δημοσίευση έχει παραχθεί με την οικονομική στήριξη του προγράμματος DAPHNE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της ομάδας STIR και δεν θεωρείται ότι αντικατοπτρίζουν τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ο στόχος του προγράμματος ΔΣΕΣ ήταν να καταγράψει τις εμπειρίες των ίδιων των νέων ανθρώπων από μορφές διαπροσωπικής βίας και κακοποίησης (ΔΒΚ) στο διαδίκτυο ή πρόσωπο με πρόσωπο, σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες: Βουλγαρία, Κύπρος, Αγγλία, Ιταλία και Νορβηγία (βλ. www.stiritup.eu). Οι συγκεκριμένοι στόχοι ήταν η διερεύνηση:

- της συχνότητας περιστατικών διαδικτυακών και μη, μορφών σωματικής, συναισθηματικής και σεξουαλικής ΔΒΚ στις σχέσεις των νέων
- της αποστολής και της λήψης σεξουαλικών εικόνων ανάμεσα σε ερωτικούς συντρόφους
- των υποκειμενικών συνεπειών
- των σχετικών παραγόντων κινδύνου και προστασίας
- της αναζήτησης βοήθειας
- των εμπειριών και των απόψεων νέων ανθρώπων σχετικά με το τι θα μπορούσε να βοηθήσει.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το ΔΣΕΣ βασίστηκε σε μια προσέγγιση μικτής μεθόδου τεσσάρων σταδίων:

- Στάδιο 1: Ειδικά εργαστήρια για να χαρτογραφηθούν οι πολιτικές και οι πρακτικές στις πέντε ευρωπαϊκές χώρες.
- Στάδιο 2: Σχολική έρευνα σε 4.500 έφηβους ηλικίας 14-17 ετών.
- Στάδιο 3: Συνεντεύξεις με 100 έφηβους.
- Στάδιο 4: Δημιουργία ενός διαδικτυακού τόπου με εφαρμογές για νέους ανθρώπους (www.stiritapp)

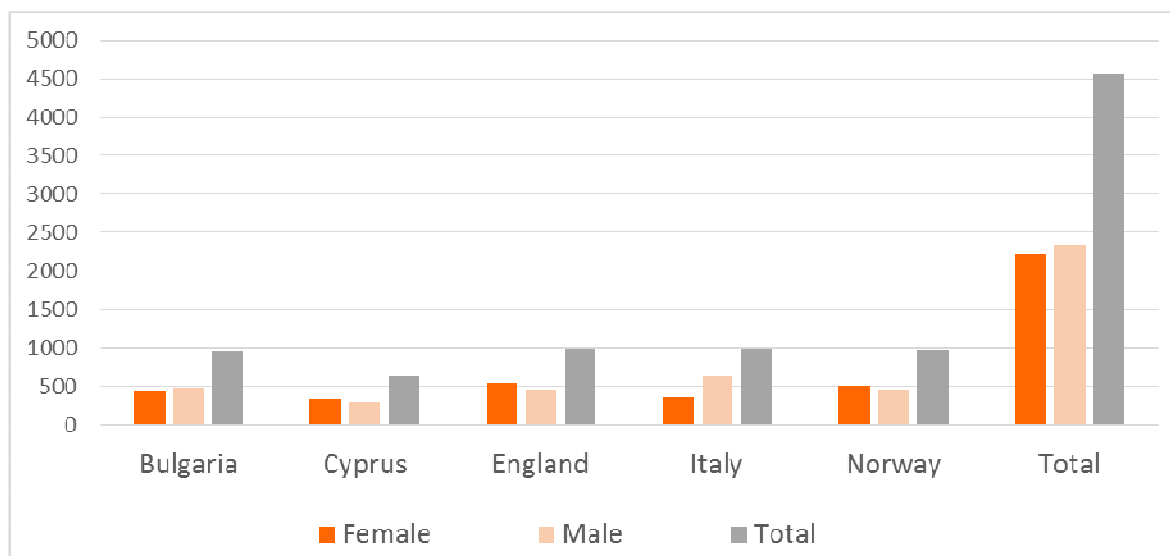
Σε κάθε χώρα συγκροτήθηκε μια συμβουλευτική ομάδα νέων για να σχολιάσει όλες τις πλευρές της μελέτης.

ΔΕΙΓΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στη σχολική έρευνα συμμετείχαν **4564** έφηβοι ηλικίας 13 έως 17 ετών (βλ. πίνακα 1). Η πλειονότητα (72%) ανέφεραν ότι ήταν σε σχέση ή είχαν κάποια σχέση στο παρελθόν. Το ποσοστό αυτό ήταν ψηλότερο στην Ιταλία και χαμηλότερο στη Νορβηγία. Οι περισσότεροι νέοι και νέες (96%) είχαν σύντροφο του αντίθετου φύλου και το 4% είχαν σύντροφο του ίδιου φύλου. Όλα τα ευρήματα της έρευνας έχουν βασιστεί στους **3227** νέους ανθρώπους που δήλωσαν ότι είχαν κάποια ερωτική σχέση.

Πίνακας 1: Δείγμα και κοινωνικό φύλο

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ποσοστά Συχνότητας

Η έρευνα ασχολήθηκε με τέσσερις διαφορετικές μορφές ΔΒΚ. Διαδικτυακή συναισθηματική βία· πρόσωπο-με-πρόσωπο συναισθηματική βία· σωματική βία και σεξουαλική βία. Θέσαμε επίσης ερωτήματα σχετικά με την αποστολή και τη λήψη σεξουαλικών εικόνων. Κάθε μορφή βίας μετρήθηκε από μια σειρά ερωτήσεων. Για τα αποτελέσματα, συνδυάσαμε όλες τις ερωτήσεις για κάθε μορφή βίας για να πάρουμε το συνολικό ποσοστό συχνότητας για κάθε χώρα (Πίνακας 2).

Πίνακας 2 Κοινωνικό φύλο και δείκτες επίπτωσης ΔΒΚ

Χώρα	Φύλο	Διαδικτυακή %		Συναισθ. %		Σωματική %		Σεξουαλική %	
		όχι	ναι	όχι	ναι	όχι	ναι	όχι	ναι
Βουλγαρία	Γυναίκες	53	47	59	41	89	11	79	21
	Άντρες	57	43	65	35	85	15	75	25
Κύπρος	Γυναίκες	55	45	69	31	90	10	83	17
	Άντρες	57	43	66	34	91	9	81	19
Αγγλία	Γυναίκες	52	48	52	48	78	22	59	41
	Άντρες	75	25	73	27	88	12	86	14
Ιταλία	Γυναίκες	60	40	59	59	91	9	65	35
	Άντρες	54	46	41	41	87	13	61	39
Νορβηγία	Γυναίκες	62	38	68	32	82	18	72	28
	Άντρες	80	20	81	19	92	8	91	9

Ψυχολογική βία μέσω του διαδικτύου

Οι μορφές ψυχολογικής βίας μέσω του διαδικτύου μετρήθηκαν με έξι ερωτήσεις. Στην έρευνα, οι συμμετέχοντες/-ουσες ρωτήθηκαν «Έχει ποτέ κάποιος/-α σύντροφός σας κάνει κάτι από τα παρακάτω χρησιμοποιώντας κινητό τηλέφωνο, υπολογιστή ή τάμπλετ:

- να σας μειώσει ή να σας στείλει δυσάρεστα μηνύματα;
- να ανεβάσει δυσάρεστα μηνύματα για εσάς έτσι που να μπορούν να τα δουν και άλλα άτομα;
- να σας στείλει απειλητικά μηνύματα στο διαδίκτυο ή με κινητό τηλέφωνο;
- να προσπαθήσει να ελέγξει με ποιους/-ες μπορείτε να είστε φίλοι/-ες ή πού μπορείτε να πηγαίνετε;
- να ελέγχει διαρκώς τι κάνετε/με ποιον/-α είστε, για παράδειγμα, στέλνοντάς σας μηνύματα ή ελέγχοντας συνεχώς τη σελίδα σας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;
- να χρησιμοποιήσει κινητό τηλέφωνο ή ιστοσελίδες για να κάνει τους/τις φίλους/-ες σας να μην σας κάνουν «like», για παράδειγμα παίρνοντας τη θέση σας και στέλνοντας δυσάρεστα μηνύματα στους/στις φίλους/-ες σας.

Το συνολικό ποσοστό εμπειριών κάποιας μορφής διαδικτυακής βίας ήταν περίπου 40% για τις νέες γυναίκες και τους νέους άντρες σε κάθε χώρα. Ωστόσο, οι νέοι άντρες στην Αγγλία και τη Νορβηγία ανέφεραν πολύ χαμηλότερα ποσοστά διαδικτυακής βίας σε σύγκριση με τους νέους/-ες στις άλλες χώρες (περίπου 23%). Ο έλεγχος της συμπεριφοράς (βάσει της ερώτησης «να ελέγχει με ποιον/-α μπορείτε να είστε...») και της επιτήρησης (βάσει της ερώτησης «ελέγχοντας συνεχώς...») ήταν οι πιο συνηθισμένες μορφές διαδικτυακής βίας τόσο για τις νέες γυναίκες όσο και για τους νέους άντρες.

Πρόσωπο με πρόσωπο ψυχολογική βία

Για να εντοπίσουμε τις μορφές ψυχολογικής βίας πρόσωπο με πρόσωπο, κάναμε την ερώτηση, «Έχει ποτέ κάποιος/-α σύντροφός σας κάνει κάτι από τα παρακάτω μπροστά σας»:

- να σας μειώσει με άσχημο τρόπο;
- να σας βάλει τις φωνές κατά πρόσωπο/να σας βρῖσει;
- να πει αρνητικά πράγματα για την εμφάνιση, το σώμα, τους/τις φίλους/-ες ή την οικογένειά σας;
- να απειλήσει να σας βλάψει σωματικά.

Τα ποσοστά ψυχολογικής βίας πρόσωπο με πρόσωπο κάλυπταν πολύ μεγαλύτερο φάσμα από ό,τι αυτά για τη διαδικτυακή βία. Στις πέντε χώρες, ποσοστό από 31% έως 59% των νέων γυναικών και 19% και 41% των νέων αντρών ανέφεραν ότι είχαν βιώσει αυτή τη μορφή συμπεριφοράς από κάποιον/-α σύντροφο. Οι νέες γυναίκες και νέοι άντρες στην Ιταλία ανέφεραν τα υψηλότερα ποσοστά. Όπως και με τις διαδικτυακές μορφές βίας, οι νέοι άντρες στην Αγγλία και τη Νορβηγία ανέφεραν τα χαμηλότερα επίπεδα ψυχολογικής βίας.

Σωματική βία

Η σωματική βία μετρήθηκε με το ερώτημα: «Έχει ποτέ κάποιος/-α σύντροφός σας κάνει κάτι από τα εξής:

- να ασκήσει επάνω σας σωματική βία, όπως να σας χαστουκίσει, να σας σπρώξει, να σας χτυπήσει ή να σας καθηλώσει;
- να ασκήσει σοβαρότερες μορφές σωματικής βίας, όπως να σας χτυπήσει με γροθιές, να προσπαθήσει να σας πνίξει ή να σας χτυπήσει χρησιμοποιώντας κάποιο αντικείμενο.

Σε κάθε χώρα, από 9% μέχρι 22% των νέων γυναικών και από 8% μέχρι 15% των νέων αντρών ανέφεραν κάποια μορφή σωματικής βίας. Οι νέες γυναίκες στην Αγγλία και τη Νορβηγία ανέφεραν τα υψηλότερα επίπεδα: σχεδόν μία στις πέντε ανέφερε ότι έχει υποστεί σωματική βία, σε σύγκριση με το αντίστοιχο 1 στις 10 στις άλλες χώρες.

Σεξουαλική βία

Τέλος, για να μελετήσουμε τη σεξουαλική βία, ρωτήσαμε τους/τις νέους/-ες: «Έχει κάνει ποτέ ο/η σύντροφός σας οτιδήποτε από τα παρακάτω:

- να σας πιέσει για ιδιαίτερα αγγίγματα ή κάτι άλλο;
- να σας αναγκάσει δια της βίας σε ιδιαίτερα αγγίγματα ή κάτι άλλο;
- να σας πιέσει για να έχετε σεξουαλική επαφή;
- να σας αναγκάσει δια της βίας να έχετε σεξουαλική επαφή;

Τα ποσοστά για τη σεξουαλική βία κυμάνθηκαν από 17% έως 41% για τις νέες γυναίκες και από 9% έως 25% για τους νέους άντρες. Τα περισσότερα από αυτά τα άτομα ανέφεραν πίεση και όχι δια της βίας εξαναγκασμό. Η πλειονότητα ανέφερε ότι αυτό συνέβη κατά πρόσωπο ή μαζί κατά πρόσωπο και διαδικτυακά, ελάχιστα άτομα ανέφεραν αποκλειστικά διαδικτυακή πίεση. Και εδώ, οι νέες γυναίκες στην Αγγλία και τη Νορβηγία ανέφεραν τα υψηλότερα ποσοστά, με μία στις τρεις να αναφέρει κάποια μορφή ανεπιθύμητης σεξουαλικής δραστηριότητας.

Σημείωση για τη συγκριτική έρευνα: Όπως έχει δείξει η ευρωπαϊκή έρευνα για την οικογενειακή βία (OB) μεταξύ ενηλίκων, το κατά πόσο τα άτομα που συμμετέχουν είναι πρόθυμα να αναφέρουν τις εμπειρίες τους εξαρτάται συχνά από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται η OB στις διάφορες χώρες. Οι χώρες με υψηλότερη ισότητα μεταξύ των φύλων και μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση απέναντι στην OB αναφέρουν επίσης και τα υψηλότερα ποσοστά OB. Αυτό μπορεί να συμβαίνει επειδή στις χώρες αυτές η OB αντιμετωπίζεται περισσότερο σαν κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα παρά σαν προσωπικό και κατά συνέπεια ιδιωτικό. Οι συναντήσεις ειδικών του ΔΣΕΣ (βλ. Ενημερωτικό Έγγραφο 1) και οι συμβουλευτικές ομάδες νέων διαπίστωσαν ότι η Αγγλία και η Νορβηγία έχουν τα υψηλότερα επίπεδα ευαισθητοποίησης σε σχέση με την κακοποίηση στις σχέσεις των νέων. Έχουν επίσης τα υψηλότερα επίπεδα σωματικής και σεξουαλικής βίας για τις νέες γυναίκες. Μπορεί, επομένως, οι νέες γυναίκες στη Βουλγαρία, την Κύπρο και την Ιταλία να μη δηλώνουν όλες τις εμπειρίες σωματικής και σεξουαλικής βίας, σε ένα κοινωνικό πλαίσιο όπου η ευαισθητοποίηση απέναντι στο πρόβλημα είναι χαμηλότερη.

Συνολικά ποσοστά συχνότητας περιστατικών βίας

Συνδυάζοντας όλες τις παραπάνω απαντήσεις σε μία κατηγορία, μπορούμε να δούμε πόσοι νέοι άνθρωποι σε κάθε χώρα έχουν υποστεί βία από κάποιο/-α σύντροφο. Ανάμεσα στο 53% και το 66% των νέων γυναικών και το 32% και 69% των νέων αντρών ανέφεραν ότι έχουν βιώσει τουλάχιστον μία μορφή βίας. Τα ποσοστά για τις νέες γυναίκες ήταν παρόμοιοι σε όλες τις χώρες, με την Αγγλία και

την Ιταλία να εμφανίζουν τα υψηλότερα επίπεδα. Η Ιταλία ανέφερε επίσης τα υψηλότερα ποσοστά για νέους άντρες, ενώ η Αγγλία και η Νορβηγία είχαν τα χαμηλότερα ποσοστά για τους νέους άντρες. Οι περισσότεροι νέοι άνθρωποι που είχαν υποστεί βία ανέφεραν τόσο διαδικτυακές όσο και κατά πρόσωπο μορφές βίας, και λίγοι ανέφεραν αποκλειστικά διαδικτυακά περιστατικά.

Υποκειμενικός αντίκτυπος

Για κάθε μορφή ΔΒΚ ρωτήσαμε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες: Πώς σας έκανε να νιώσετε αυτή η συμπεριφορά; Οι πιθανές απαντήσεις ήταν επιλεγμένες έτσι ώστε να διασφαλιστεί η διασπορά αρνητικών και θετικών απαντήσεων. Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων, κατατάξαμε τις απαντήσεις σε δύο κατηγορίες:

Αρνητικές απαντήσεις ήταν οι εξής: αναστατωμένος/-η· φοβισμένος/-η· ντροπιασμένος/-η· δυστυχισμένος/-η· ταπεινωμένος/-η· άσχημα για τον εαυτό σου· θυμωμένος/-η· ενοχλημένος/-η· σοκαρισμένος/-η.

Θετικές/καμία επίπτωση απαντήσεις ήταν οι εξής: αγαπητός/-ή· ωραία για τον εαυτό σου· επιθυμητός/-ή· προστατευμένος/-η· σου φάνηκε αστείο και «καμία επίπτωση».

Ο αντίκτυπος διέφερε ανάμεσα σε διαφορετικές μορφές βίας. Ωστόσο, εμφανίστηκε ένα ξεκάθαρο πρότυπο. Οι νέες γυναίκες ήταν πολύ πιθανότερο να αναφέρουν αποκλειστικά αρνητικό αντίκτυπο, ενώ οι νέοι άντρες ήταν πιθανότερο να αναφέρουν θετική ή αδιάφορη αντίδραση στις εμπειρίες τους. Αυτό ήταν πιο χαρακτηριστικό στις περιπτώσεις σεξουαλικής βίας, όπου ανάμεσα στο 81% και το 96% των νέων γυναικών ανέφεραν αποκλειστικά αρνητικό αντίκτυπο, ενώ ανάμεσα στο 60% και το 75% των αγοριών ανέφεραν θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο. Φαίνεται επομένως ότι οι νέες γυναίκες μπορεί να επηρεαστούν πιο αρνητικά από τις εμπειρίες τους σε σχέση με τους νέους άντρες.

Αποστολή και λήψη σεξουαλικών εικόνων και μηνυμάτων

Αν και η διαφορά στην πρόσβαση των νέων σε κινητά τηλέφωνα ήταν μικρή, υπήρχαν σημαντικές διακυμάνσεις ανάμεσα στις διαφορετικές χώρες όσον αφορά την αποστολή και τη λήψη σεξουαλικών εικόνων και μηνυμάτων. Ανάμεσα στο 6% και το 44% των νέων γυναικών και το 15% και το 32% των νέων αντρών είπαν ότι είχαν *στείλει* κάποια σεξουαλική εικόνα ή μήνυμα σε σύντροφο (βλ. Πίνακα 3). Παρόμοια ποσοστά νέων γυναικών, ανάμεσα σε 9% και 49%, και ελαφρά υψηλότερο ποσοστό νέων αντρών, 20% έως 47%, ανέφεραν ότι είχαν λάβει σεξουαλική εικόνα ή μήνυμα από σύντροφο. Τα υψηλότερα ποσοστά τόσο για την αποστολή όσο και για τη λήψη εμφανίστηκαν στην Αγγλία και τα χαμηλότερα στην Κύπρο. Σε όλες τις χώρες, φαίνεται ότι επρόκειτο για αμοιβαία δραστηριότητα, καθώς περίπου τα δύο τρίτα των νέων ανθρώπων που είχαν στείλει κάποια εικόνα ή μήνυμα είχαν επίσης λάβει.

Πίνακας 3: Αποστολή και λήψη σεξουαλικών εικόνων και μηνυμάτων

Αποστολή	Βουλγαρία	Κύπρος	Αγγλία	Ιταλία	Νορβηγία
Γυναίκες	26%	6%	44%	16%	34%
Άντρες	29%	15%	32%	25%	25%
Σύνολο	28%	10%	38%	22%	30%
Αποστολή	Βουλγαρία	Κύπρος	Αγγλία	Ιταλία	Νορβηγία
Γυναίκες	35%	9%	49%	18%	37%
Άντρες	36%	20%	47%	36%	35%
Σύνολο	35%	14%	48%	30%	36%

Πολλά από τα άτομα που συμμετείχαν ανέφεραν αποκλειστικά θετικό αντίκτυπο από την αποστολή εικόνων ή μηνυμάτων, ανάμεσα στο 41% και το 87% των νέων γυναικών και 75% και 91% των νέων αντρών. Ωστόσο, ανάμεσα στο 13% και το 59% των νέων γυναικών και το 9% και το 25% των νέων αντρών κατέγραψαν κάποια μορφή αρνητικού αντίκτυπου μετά την αποστολή σεξουαλικών εικόνων ή μηνυμάτων. Τα κορίτσια στην Αγγλία, τη Νορβηγία και την Ιταλία ανέφεραν συχνότερα αρνητικό αντίκτυπο.

Κοινοποίηση σεξουαλικών εικόνων και μηνυμάτων

Ανάμεσα στο 9% και το 42% των νέων γυναικών σε τέσσερις από τις πέντε χώρες ανέφεραν ότι κάποιο μήνυμα που έστειλαν κοινοποιήθηκε και σε άλλα άτομα από τον σύντροφό τους. Η Κύπρος δεν συμπεριλήφθηκε λόγω πολύ χαμηλών ποσοστών. Αντίθετα, μόνο 9% με 13% των νέων αντρών ανέφεραν το ίδιο. Οι νέες γυναίκες στην Αγγλία είχαν το μεγαλύτερο ποσοστό αναφοράς της κοινοποίησης φωτογραφίας ή μηνύματος (42%), με δεύτερη τη Νορβηγία (27%).

Λόγω των χαμηλών ποσοστών, μπορούμε να συγκρίνουμε την κοινοποίηση μηνυμάτων μόνο στην Αγγλία και τη Νορβηγία. Τα ευρήματά μας δείχνουν ότι οι νέες γυναίκες που οι εικόνες τους κοινοποιήθηκαν σε τρίτους από τους συντρόφους τους ήταν πιθανότερο να αναφέρουν αρνητικό αντίκτυπο. Στην Αγγλία και τη Νορβηγία, σχεδόν όλες οι νέες γυναίκες που εικόνες ή μηνύματά τους κοινοποιήθηκαν ανέφεραν επίσης αρνητικό αντίκτυπο (97% στην Αγγλία και 83% στη Νορβηγία). Ωστόσο, αντίθετα, αν και πολύ λίγες νέες Ιταλίδες στην έρευνα ανέφεραν ότι είχαν κοινοποιηθεί εικόνες τους, ήταν αναλογικά λιγότερες (43%) εκείνες που βίωσαν αρνητικό αντίκτυπο από την αποστολή σεξουαλικής εικόνας ή μηνύματος.

Βρέθηκαν διαφορές ανά χώρα στον αντίκτυπο των μηνυμάτων με σεξουαλικό περιεχόμενο. Οι διαφορές αυτές μπορούν να εξηγηθούν από το γεγονός ότι ορισμένες χώρες απέκτησαν πιο πρόσφατα πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες ή από τις διαφορετικές στάσεις απέναντι στη γυναικεία σεξουαλική δραστηριότητα σε κάθε χώρα. Οι περισσότερες αναφορές αρνητικού αντίκτυπου σε ορισμένες χώρες μπορεί να σχετίζονται με τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των κινδύνων της αποστολής μηνυμάτων με σεξουαλικό περιεχόμενο στις χώρες αυτές, κυρίως σε σχέση με την κοινοποίηση των μηνυμάτων.

Συσχετισμός με τη βία και την κακοποίηση στις σχέσεις

Σε όλες τις χώρες, οι νέοι άνθρωποι ήταν πιθανότερο να στείλουν σεξουαλικές εικόνες ή μηνύματα αν βίωναν βία ή έλεγχο στις σχέσεις τους. Επίσης, σε όλες τις χώρες, οι νέοι άνθρωποι που ανέφεραν ότι βίωναν ΔΒΚ ήταν τουλάχιστον δύο φορές πιο πιθανό να έχουν στείλει σεξουαλική εικόνα ή μήνυμα σε σύγκριση με εκείνους που δεν βίωναν ΔΒΚ (βλ. Πίνακα 4). Αυτό ίσχυε για όλα τα είδη βίας, ανεξαρτήτως φύλου.

Πίνακας 4: Συσχετισμός ανάμεσα στην αποστολή εικόνων και τη βία

Είδος κακοποίησης	Γυναίκες		Άντρες	
	Θύμα	Όχι θύμα	Θύμα	Όχι θύμα
Διαδικτυακή	8% - 65%	4% - 24%	20% -50%	11% -26%
Συναισθηματική	11%-59%	3% - 30%	26% -53%	19% -24%
Σωματική	21% - 75%	4% - 35%	38% -58%	13% - 29%
Σεξουαλική	28% - 68%	6% - 28%	24% - 69%	13% - 25%

Λόγοι για την αποστολή σεξουαλικών εικόνων και μηνυμάτων

Οι πιο συνηθισμένοι λόγοι για την αποστολή σεξουαλικής εικόνας ή μηνύματος ήταν: επειδή το ζήτησε ο/η σύντροφος (32% με 56% των νέων γυναικών και 20% με 44% των νέων αντρών)· για να αισθανθούν σέξι ή να φλερτάρουν (36% με 51% των νέων γυναικών και 21% με 57% των νέων αντρών)· για αστέιο (14% με 47% των νέων γυναικών και 17% με 39% των νέων αντρών). Στην Αγγλία, ορισμένες νέες γυναίκες ανέφεραν ότι έστειλαν σεξουαλικές εικόνες και μηνύματα για να αποδείξουν την αφοσίωσή τους στο σύντροφό τους (43%) και επειδή δέχονταν πίεση από το σύντροφό τους (27%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Πρόκειται για την πρώτη μελέτη της ΔΒΚ μεταξύ των νέων στο γενικό πληθυσμό ευρωπαϊκών χωρών. Τα ευρήματα δείχνουν υψηλά επίπεδα ΔΒΚ μεταξύ των νέων σε όλες τις χώρες που μελετήθηκαν και αυτό θέτει σε κίνδυνο την υγεία και την ευημερία τους τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Χρειάζεται να αναπτυχθούν πανευρωπαϊκές πολιτικές με στόχο τη μείωση της ΔΒΚ μεταξύ των νέων. Οι πολιτικές αυτές πρέπει να στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση, την πρόληψη και τις παρεμβάσεις (βλ. Ενημερωτικά Έγγραφα ΔΣΕΣ 1 και 4).
2. Ο ισχυρός συσχετισμός μεταξύ διαδικτυακών και μη διαδικτυακών μορφών ΔΒΚ στις σχέσεις των νέων φανερώνει ξεκάθαρα τη διασύνδεση ανάμεσα σε αυτές τις μορφές βίας και ελέγχου και τη ζωή των νέων σε πολλές ευρωπαϊκές

χώρες. Η διαδικτυακή κακοποίηση δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται απομονωμένη, αλλά στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής που θα στοχεύει σε όλες τις μορφές ΔΒΚ στις σχέσεις των νέων.

3. Πολλοί νέοι άνθρωποι έδωσαν θετικές απαντήσεις όταν ρωτήθηκαν για τον αντίκτυπο της αποστολής εικόνας ή μηνύματος. Αυτό έχει συνέπειες για τις πολιτικές και τις πρακτικές με στόχο την εκπαίδευση των νέων σχετικά με την κοινοποίηση σεξουαλικών εικόνων, και για τη δημιουργία νομοθεσίας στον τομέα αυτό.
4. Ο έλεγχος και ο καταναγκασμός χαρακτηρίζουν όλες της μορφές ΔΒΚ που εντοπίστηκαν από αυτή την έρευνα. Σε ορισμένες χώρες αναφέρθηκαν υψηλά ποσοστά σεξουαλικού καταναγκασμού και αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης, με στόχο να αμφισβητηθούν οι επικρατούσες στάσεις και να αλλάξουν οι συμπεριφορές.
5. Ο αντίκτυπος της ΔΒΚ διέφερε ανάλογα με το φύλο. Αυτό έχει επιπτώσεις σχετικά με το περιεχόμενο που πρέπει να έχουν οι εκστρατείες και τα εκπαιδευτικά εγχειρήματα και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να απευθύνονται σε αγόρια και κορίτσια.
6. Η μελέτη αυτή δείχνει ότι είναι δυνατό να διεξαχθούν έρευνες για ευαίσθητα ζητήματα όπως η ΔΒΚ στις σχέσεις των νέων πέρα από εθνικούς και γλωσσικούς φραγμούς.

STIR

Ενημερωτικά έγγραφα

1. **Ευαισθητοποίηση πολιτικών και πρακτικών στην Ευρώπη σχετικά με τις εφηβικές ερωτικές σχέσεις και τις νέες τεχνολογίες**
2. **Συχνότητα και αντίκτυπος εμπειριών διαπροσωπικής βίας και κακοποίησης στις σχέσεις των νέων**
3. **Κίνδυνος και προστατευτικοί (προγνωστικοί) παράγοντες για τη θυματοποίηση και την αυτοργία ΔΒΚ**
4. **Οι απόψεις των νέων σχετικά με την πρόληψη και την παρέμβαση για τη διαπροσωπική βία και κακοποίηση στις σχέσεις των νέων**
5. **Διαπροσωπική βία και κακοποίηση στις συντροφικές σχέσεις από τη σκοπιά των νέων**

STIR

Ομάδα προγράμματος:

Αγγλία: Christine Barter, Nadia Aghtaie, Cath Larkins, Marsha Wood, Nicky Stanley

Βουλγαρία: Georgi Apostolov, Luiza Shahbazyan

Κύπρος: Susana Pavlou, Stalo Lesta

Ιταλία: Noemi De Luca, Gianna Cappello

Νορβηγία: Carolina Øverlien and Per Hellevik

Η πλήρης έκθεση του προγράμματος θα είναι διαθέσιμη την άνοιξη του 2015, για να την αποκτήσετε παρακαλούμε επικοινωνήστε με την Christine Barter στη διεύθυνση Christine.Barter@bristol.ac.uk.